

VILLANDEN
FORLAG

Lukian fra Samosata (ca. 120–180 e.Kr)

MENIPPÉISKE SATIRER

Innenfor den **klassisk greske** litteraturen står Lukian sitt forfatterskap i en særstilling. Med sin autoritetsfornektende og kritiske holdning kan han betegnes som den mest «uklassiske» av de greske klassikerne, og antagelig den morsomste! Hans menippéiske satirer og dialoger inneholder humoristiske og parodiske beskrivelser av over- og underjordiske reiser til månen, Himmelen og Dødsriket, der filosofen Menippos ofte er på jakt etter svar på hvordan livet best kan leves: Skal vi akseptere skjebnen eller underordne oss gudenes bestemmelser, og skal vi egentlig bry oss om filosofenes ofte selvmotsigende leveregler?

Forholdet mellom **gudenes makt, skjebnen og menneskets frie vilje** er et av Lukians yndlingstemaer. Og i Dødsriket, der går Menippos fremdeles rundt og stiller spørsmål, han har selskap av guder og fordums helter i skjønn forening; Sokrates, Aleksander den store, Hannibal, Akhillevs, Herakles, Midas, Hermes, Pluton m.fl.

Den greskspråklige syreren **Lukian fra Samosata** levde i det andre århundret i dagens Samsat i Tyrkia. Han skaffet seg utdanning i gresk og ble kjent som en satirisk foredragsholder og skribent. Ca. 70 bevarte tekster tilskrives i dag Lukian, de fleste i dialogform, men også taler, brev, essays, deklamasjoner og satiriske epigrammer. På elegant vis spotter han alt og alle; pedanter, pseudofilosofen og falske profeter.

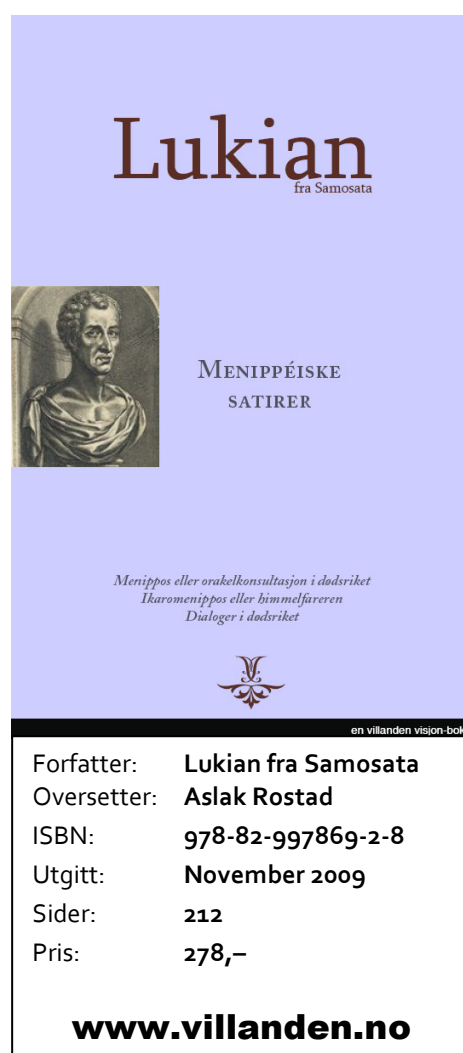
Da litteraturteoretikeren og filosofen **Mikhail Bakhtin** trakk sine berømte utviklingslinjer gjennom litteraturhistorien og inn i den polyfone romanen med **Dostojevskijs** verker som høydepunkt, var den antikke menippéiske satiren et av utgangspunktene. Bakhtins behandling av denne sjangeren har ført til en fornyet interesse for **den menippéiske satiren**.

Lukian synes – på tvers av århundrene – å tale til oss som lever nå. Det skal fortsatt godt gjøres ikke å briste ut i latter under lesningen.

Ludvig Holberg og A.O. Vinje ville begge, om de hadde kunnet, jublende ha gitt sin uforbeholdne anbefaling.

– Professor Jon Haarberg, Universitetet i Oslo

Villanden forlag
Fossmark, 5724 Stanghelle
www.villanden.no

Forfatter: **Lukian fra Samosata**
Oversetter: **Aslak Rostad**
ISBN: **978-82-997869-2-8**
Utgitt: **November 2009**
Sider: **212**
Pris: **278,-**

www.villanden.no